

สรุปผลการประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ครั้งที่ ๑๑
(The 11th Meeting of the ASEAN Committee on Consumer Protection)
ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย

เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้อนุมัติให้นายวีระชัย ชมสาคร รองเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นหัวหน้าคณะผู้แทน สคบ.ในนามประเทศไทย พร้อมด้วย นายอุฬาร จิวเจริญ และ นางสาววิมลรัตน์ รุกขวรกุล เดินทางไปเข้าร่วมการประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ครั้งที่ ๑๑ โดยสามารถสรุปผลการประชุม พร้อมทั้งข้อเสนอแนะการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ผู้เข้าร่วมการประชุม การประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ครั้งที่ ๑๑ มีผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกจาก ๘ ประเทศ ยกเว้นสิงคโปร์ และพม่า และ Ms. Ganef Judawati ผู้อำนวยการสำนักกระจายอำนาจสู่ผู้บริโภค สำนักงานกำกับมาตรฐานและคุ้มครองผู้บริโภค กระทรวงการค้า ประเทศอินโดนีเซีย เป็นประธานการประชุม และผู้แทนสำนักเลขาธิการอาเซียนทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการการประชุม

๒. การดำเนินการมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคอาเซียน ที่ประชุมเห็นชอบการดำเนินการมาตรการคุ้มครองผู้บริโภคอาเซียนในระยะที่ ๔ (Phase IV ค.ศ.2014–2015) ภายใต้ความร่วมมือของ ACCP จำนวน ๖ มาตรการ ได้แก่

(๑) การจัดทำบทความเชิงนโยบายด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (Consumer Protection Policy Digests) เพิ่มเติมจำนวน ๑๒ เรื่อง

(๒) การจัดทำกรณีศึกษา (Case Study) ในเรื่องที่เป็นประเด็นปัญหาสำคัญของภูมิภาค เพิ่มเติมจำนวน ๒ เรื่อง

(๓) การพัฒนารูปแบบและแนวทางดำเนินงานในการสร้างความตระหนักรู้ของประชาชน เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคในอาเซียน

(๔) การมีกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคของประเทศสมาชิกอาเซียน (๑๐ ประเทศ)

(๕) การพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรม วัสดุ/เอกสาร และเครื่องมือ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาการด้านการคุ้มครองผู้บริโภคในอาเซียน

(๖) การจัดประชุมด้านการคุ้มครองผู้บริโภคของอาเซียน จำนวน ๒ ครั้ง

ซึ่งทั้ง ๖ ภารกิจ ประเทศสมาชิกอาเซียนเห็นพ้องกันว่าจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิ้นปีพ.ศ.๒๕๕๘

๓. การพัฒนากฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค ประเทศกัมพูชามีความคืบหน้าในการออกกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค โดยคาดว่าจะออกกฎหมายได้ประมาณปลายปี ๒๕๕๘ ประเทศสมาชิกที่เหลือ ๙ ประเทศ มีกฎหมายด้านการคุ้มครองผู้บริโภคแล้ว

๔. การจัดการสินค้าที่ไม่ปลอดภัย มาเลเซียขอหารือเรื่องการปรับปรุงแบบฟอร์มรายงานข้อมูลรายการสินค้าไม่ปลอดภัยที่มีการเรียกคืน/ห้ามขายในประเทศสมาชิก ทั้งอย่างเป็นทางการและอย่างสมัครใจของผู้ประกอบการให้อ่านง่ายและเรียกดูข้อมูลได้สะดวกมากขึ้น และที่ประชุมขอให้ประเทศสมาชิกแจ้งรายงานข้อมูลการเรียกคืน/ห้ามขายสินค้าแบบ Real time

๕. การอบรมที่เกี่ยวข้อง ที่ประชุมรับทราบว่าจะมีการพัฒนาความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ด้านการคุ้มครองผู้บริโภคใน ๖ สาขา ได้แก่ พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ Product Safety และฉลากสินค้า ระบบเครดิตและการธนาคาร การให้บริการที่เป็นธรรม ผลลัพธ์ด้านสุขภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสิ่งแวดล้อม โดยจะมีการจัดประชุม Pilot Training เพื่ออบรมเจ้าหน้าที่ของประเทศสมาชิก ในระหว่างวันที่ ๒๗-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการเดินทางของผู้แทนประเทศละ ๓ คน การประชุมจะจัด sessions ละ ๒ วันครึ่ง โดยครอบคลุมเนื้อหาการคุ้มครองผู้บริโภคทั้ง ๖ สาขาข้างต้น หลังจากนั้น จะจัดการประชุม Full Scale Training ในเรื่องดังกล่าวอีก ๒ ครั้ง

๖. โครงการวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ACCP ได้จัดทำโครงการสนับสนุนการวิจัยและจัดทำบทความด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยการสนับสนุนของ AADCP II (ออสเตรเลีย) ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๒ ปี ผลผลิตที่ต้องการคือ จัดทำบทความเชิงนโยบาย (Policy Digest) จำนวน ๒๔ เรื่อง กรณีศึกษา (Case Study) จำนวน ๔ เรื่อง และจัดประชุม (Annual Conference) จำนวน ๒ ครั้ง เพื่อเผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยของโครงการและแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ขณะนี้มีบทความเชิงนโยบายแล้วเสร็จ จำนวน ๒๑ เรื่อง และกรณีศึกษาจำนวน ๒ เรื่อง ซึ่งสำนักเลขาธิการอาเซียนได้จัดพิมพ์และเผยแพร่เอกสารแล้วจำนวน ๑๒ เรื่อง โดยส่งมอบเอกสารให้ประเทศสมาชิกในการประชุมอาเซียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภค (ASEAN Consumer Protection Conference : ACPC) ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๘-๙ ธันวาคม ๒๕๕๗ ณ ประเทศเวียดนาม สำหรับบทความส่วนที่เหลือ จะนำเสนอในการประชุม ACPC ครั้งที่ ๒ ซึ่งจะจัดขึ้นที่ประเทศไทย ในระหว่างวันที่ ๑๕-๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยประเทศไทยในฐานะเจ้าภาพ จะให้การสนับสนุน ดังนี้

(๑) ไทยจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการประชุมสัมมนาของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย จำนวน ๕๐ คน จาก ๒๕ หน่วยงาน

(๒) ไทยจะหารือที่ปรึกษาโครงการเพื่อจัดหาสถานที่จัดประชุมสัมมนาที่เหมาะสม และจะแจ้งให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทราบภายหลัง

(๓) ไทยรับจะจัดหมวดหมู่ของบทความและ Case Study ที่น่าสนใจ จัดทำเป็นร่างกำหนดการ เพื่อให้การประชุมสัมมนามีความกระชับ และผู้เข้าประชุมสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็นระบบ

(๔) ไทยจะจัดส่งกำหนดการประชุมสัมมนาให้สำนักเลขาธิการอาเซียนทราบ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๘

๗. เว็บไซต์ ACCP มาเลเซียแจ้งว่าจะเป็นผู้จ่ายเงินให้ผู้รับจ้างดำเนินการบำรุงรักษาเว็บไซต์โดยตรง เนื่องจากมีที่ตั้งในประเทศมาเลเซีย และมาเลเซียเป็นผู้ประสานงาน/ติดต่อมาตั้งแต่ต้น ซึ่งที่ประชุม ตกลงว่า สำนักเลขาธิการอาเซียนจะโอนเงินจากบัญชีที่สำนักเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้รวบรวมจากประเทศสมาชิก (๗ ประเทศ) ให้มาเลเซีย เพื่อดำเนินการจ่ายให้ผู้รับจ้างต่อไป และขอให้ประเทศสมาชิกโอนเงินค่าบำรุงเว็บไซต์ภายในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๘

๘. การประชุมในภาคีอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๑) ที่ประชุมรับทราบว่าจะประธาน ACCP ได้เข้าร่วมการประชุม The 6th Committee of the Whole (COW) ซึ่งจัดขึ้นเมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๘ โดยประธาน ACCP ได้ร่วมให้ความเห็นที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน เช่น การท่องเที่ยว การเงิน การขนส่ง พลังงาน และ ICT โดยได้แจ้งให้ที่ประชุม COW ทราบว่า ACCP ได้กำหนดให้มีแผนงาน Post-2015 ของแต่ละสาขา ทั้งนี้ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกการรับเรื่องร้องเรียนและเยียวยาผู้บริโภคในการดำเนินงานสาขาต่างๆ เหล่านี้

(๒) ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าโครงการ The ASEAN-Germany Competition Policy and Law ระยะที่ ๒ (CPL II) ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากกระทรวงความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งประเทศเยอรมนี (BMZ) ระยะเวลาโครงการ ๓ ปี (ค.ศ. 2015 – 2017) โดยจะให้ความช่วยเหลือด้านการแข่งขันและการคุ้มครองผู้บริโภคแก่ประเทศสมาชิกอาเซียน จำนวน ๓ ประเทศ ได้แก่ ลาว ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม โดยในระยะต่อไป (หลังปี ค.ศ.2017) โครงการจะให้การสนับสนุนประเทศสมาชิกอาเซียนอีกจำนวนหนึ่ง โดยคัดเลือกประเทศที่ต้องการความช่วยเหลือเกี่ยวกับการให้ความรู้ผู้บริโภคและจะสนับสนุนเงินทุนสำหรับการจัดกิจกรรมในระดับชาติต่อไป

(๓) อินโดนีเซียได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า จะมีการจัดประชุมนโยบายผู้บริโภคในภูมิภาคเอเชีย ครั้งที่ ๕ ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี อันเนื่องมาจากความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับประเทศเกาหลีใต้ ผ่านองค์กร Korea Consumer Agency (KCA) ซึ่งความร่วมมือดังกล่าวจะก่อให้เกิดประโยชน์ในอนาคตแก่ประเทศสมาชิก โดยที่ประชุมเห็นชอบที่จะบรรจุประเด็นการสร้างความร่วมมือกับ KCA ไว้ภายใต้แผนงานด้านการคุ้มครองผู้บริโภคอาเซียนหลังปี พ.ศ.๒๕๕๘ (Post-2015) จึงขอให้ประเทศสมาชิกเข้าร่วมการประชุม AFCP ครั้งที่ ๕ ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘

๙. **แนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคของสหประชาชาติ** ที่ประชุมรับทราบความคืบหน้าในการทบทวน UNGCP หรือแนวทางการคุ้มครองผู้บริโภคของสหประชาชาติ ซึ่งคาดว่าจะทบทวนให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ.๒๕๖๐ (ค.ศ.2017) โดย UNGCP ได้มีการทบทวนครั้งล่าสุดไปเมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๒ (ค.ศ.1999) และขณะนี้จำเป็นต้องปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน UNGCP จะเป็นฐานข้อมูลอ้างอิงสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนในการนำไปพัฒนากฎหมายหรือระเบียบให้สอดคล้องกับสหประชาชาติได้ต่อไป

๑๐. **การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการของอาเซียน** ประชุมได้หารือกันเกี่ยวกับวันเวลาและสถานที่ในการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ USFTC ประจำปี พ.ศ.๒๕๕๘ (ค.ศ.2015) ซึ่งประเทศสมาชิกจะต้องเข้าร่วมการประชุมดังกล่าว ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการอาเซียนแจ้งว่า ในการประชุมดังกล่าว จะผนวกการประชุม ACCP นวัตกรรมเข้าไปด้วย เนื่องจากยังมีประเด็นค้างพิจารณาอยู่ ที่ประชุมจึงตกลงกันว่า ให้สำนักเลขาธิการอาเซียนจัดการประชุมคณะกรรมการอาเซียนด้านการคุ้มครองผู้บริโภค นวัตกรรม (Special ACCP Meeting) ในวันที่ ๒๔-๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนจะประสานกับ USFTC เพื่อยืนยันขอรับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปประชุมให้แก่ประเทศสมาชิก ๘ ประเทศ ยกเว้นสิงคโปร์และบรูไน โดยขอให้จัดประชุม USFTC ต่อเนื่องจากในวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๘

๑๑. **การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การคุ้มครองผู้บริโภคของอาเซียน** ที่ประชุมได้พิจารณาร่างแผนการคุ้มครองผู้บริโภคอาเซียนหลังปี ๒๕๕๘ (Post-2015 Consumer Protection Plan) ร่วมกัน โดย Dr. Hassan Qaqaya ที่ปรึกษาโครงการ ภายใต้การสนับสนุนของ AADCP II (ออสเตรเลีย) ได้เป็นผู้ดำเนินการประชุมในส่วนนี้ ที่ประชุมหารือร่วมกันแล้วสรุปว่าอาเซียนจะดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์ ๔ ประการ ได้แก่

- (๑) สร้างกรอบการคุ้มครองผู้บริโภคของอาเซียน
- (๒) เพิ่มขีดความสามารถของผู้บริโภคในการเข้าถึงการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๓) ผู้บริโภคมีความเชื่อมั่นต่อ AEC และการทำธุรกรรมข้ามพรมแดน
- (๔) เสริมสร้างให้ผู้บริโภคมีความตระหนักในนโยบายของอาเซียน

ที่ประชุมเห็นชอบร่วมกันว่า จะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างแผนงาน Post-2015 จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อน จากนั้นให้ทำความเข้าใจให้สำนักเลขาธิการอาเซียนทราบภายในวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๘ โดยจะนำความเห็นดังกล่าวมาประกอบการประชุม ACCP นัดพิเศษ ในวันที่ ๒๔-๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๘ ซึ่งสำนักเลขาธิการอาเซียนรับเป็นเจ้าภาพ และแผนงาน Post-2015 จะต้องนำเสนอเพื่อขออนุมัติจากที่ประชุมคณะทำงานระดับสูงว่าด้วยการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ (High-Level Task Force on Economic Integration Working Group : HLTF-EI WG) ในวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

๑๒. การจัดการประชุม ACCP ครั้งต่อไป เนื่องจากกัมพูชาไม่สามารถเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ACCP ครั้งที่ ๑๒ ได้ตามกำหนด สำนักเลขาธิการอาเซียนจึงรับเป็นเจ้าภาพจัดการประชุม ACCP ครั้งที่ ๑๒ ในวันที่ ๒๘-๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ โดยจะแจ้งสถานที่ให้ทราบอีกครั้งหนึ่ง
